

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by The Szabadsag Printing & Publishing Co.

(An Ohio Corporation, B. K. Casra, President; Dr. Andrew Casra, Sec'y-Treas)

Founded by E. T. Káshay Alapította: Káshay Tihamér

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Edited and Published at Szerkesztőség és kiadóhivatal 700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.

Telephone: Bell, Main 5336, Cuy. Central, 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre: \$6.00, félre: \$3.00. Kifizetés: egész évre: \$6.00, Cleveland városában: egész évre: \$5.00, félre: \$2.50. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada, one year: \$6.00, half year: \$3.00. — Foreign countries: one year: \$8.00, half year: \$4.00. — Cleveland one year: \$6.00, half year: \$3.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New Yorki irodánk címe: Eastern Office Room 603 Tribune Bldg. 154 Nassau St., New York

Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

Celesztin és Floridor

AZ A KONFERENCIA, ami vasárnap folyt le az elnök és Cox kormányzó demokrata elnökjelölt között, nyilvánvalóan a legnagyobb hatással volt mind azokra, akik az eseménynek résztvevői vagy tanúi voltak. A két főszereplő mindenesetre a legnagyobb fontosságot tulajdonítja az esetnek, amint az nyilatkozataikból világosan kitűnik.

Az elnök így nyilatkozik: "Ugy találtam, hogy Cox kormányzó és én tökéletesen egyek vagyunk, ami a Nemzetek Ligájának nagy kérdését illeti, ő készen van arra, hogy bajnoka legyen a nemzet becsületének s biztosítsa a világ békéjét."

Visszont Cox, miután néhány udvarias szót mond az elnökről, így nyilatkozik: "Még mindig a háborúra gondol."

Mellettük Roosevelt helyettes haditengerészeti gyűlésre, az alelnökjelölt is megszólal, még pedig a csodálatnak legszárnyalóbb hangján s ezeket mondja. "Bárha minden amerikai néma tanuja lehetett volna e két nagy férfiütalálkozásának. Valóságos inspiráció az ő pompás egyetértéséből és magasztos szándékaik."

Én előzetesebb harmóniát bizonyára keresni sem lehet.

Ha a dolog úgy áll, hogy az elnök és Cox egyetértenek, ami a Nemzetek Ligáját illeti, akkor a kormányzóknak magáévá kellett tenni az elnöknek azt az álláspontját, hogy a Ligát minden változtatás nélkül kell elfogadni s nem szükséges annak semmiféle módosítása avégett, hogy hozzáilleszkedjék az alkotmányhoz. Vagy pedig az elnök engedett ujjában eddigi rendíthetetlenül makacs álláspontjától. Miután az utóbbi esetet lehetetlennek kell tartanunk, hiszen maga Cox mondja, hogy az elnök még mindig "a háborúra gondol", — a dolog nem állhat másképp csak úgy, hogy az elnökjelölt lépett be a Wilson táborába.

S ha az eset ez, — már pedig más nem is lehet, — úgy furesán bizonytalan helyzetbe kerülnek azok a demokraták, akik annak idején kiváltak a Wilson táborából s azoknak szavaztak, akik a Nemzetek Ligáját csakis módosításokkal hajlandók elfogadni.

Igen nagy fontossága lehet annak a kijelentésnek is, hogy az elnök "még mindig a háborúra gondol." Lehet, hogy ez a kijelentés célzás arra, hogy miért nincs az elnök a béke kijelentése mellett. Ugy látszik, az elnök csakugyan nem vette tudomásul, hogy a háborúnak legfeljebb névleg nincs vége csupán s nem akarja elismerni és belátni, hogy a betűszerinti értelemben való békének sines egyéb akadály, csakis ő maga.

Dacára azonban ezeknek az innepélyes nyilatkozatoknak s dacára annak a nagy hiúnak amit ezekkel kapcsolatban a demokrata táborban csapnak, — annak még mindig várnia kell, aki határozottabban és szabatosabban akarja ismerni az álláspontját az elnökválasztási kampány demokrata főszereplőinek. Meglehet, hogy Cox a Liga dolgában az elnök szempontját fogja elfogadni. De meg lehet, hogy másképp határoz. Jövőbeli magatartását az fogja megszabni, hogy a kampány sikere érdekében mi a legcélszerűbb.

Ha az elnök engesztelhetetlenül makacs álláspontja mellett marad, — elidegenít magától azokat a demokratákat, akik a Liga módosításának a hívei, már csak annak alapján is, hogy annak mostani formája nem egyeztethető össze az Egyesült Államok alkotmányával. De emellett nem lesz képes elhárítani magától Cox azt a jogos vádat sem, hogy tulajdonképpen ő csak a mostani adminisztrációnak lesz a folytatása. Ezt az adminisztrációt pedig népszerűnek még azok sem igen tartják, akik benne vannak.

Ha pedig az ellenkező álláspontra helyezkednek Cox, akkor bizonyosan elveszti az adminisztráció rokonszenvét, ami azért fontos, mert annak mégis csak messzire nyulik a keze s ez választás előtt nem csekélység.

A demokrata elnökjelölt helyzete tehát nem valami irigylésre méltóan zavartalan. Akár melyik oldalra forduljon is, nyakába szakad a baj. Mert hát igen kevés azoknak a a könnyen befolyásolható embereknek a száma, akik olyanok, mint Franklin Roosevelt alelnökjelölt, aki szinte könnyezik meg volt hatva, hogy megérthette, miképp szemtanúja lehetett ennek a két nagy férfiütalálkozásának.

Cox kormányzóra bizonyosan az lenne most a legkellemebb, ha egy kis ideje jutna arra, hogy kicsikalmazza magának azt az utat amint haladni akar. Ha a publikumnak is lenne egy kis ideje ahhoz, hogy elfelejtse, amik a washingtoni találkozás történetét s elefejtse a találkozás nyomán támadt nyilatkozatokat is. Harding szenátor azonban nem hajlandó ilyen sziveséget tenni politikai ellenfelének s máris feltette a kérdést, amire nyilvános választ kér azonban, hogy t. i. vállalja-e Cox azoknak az ígéretnek teljesítését, amiket Wilson Európában tett az amerikai nép nevében?

DEMOKRÁCIÁK TÉVEDÉSEI

A legújabb német-francia zászló-affair. -- A tricolor és "Deutschland, Deutschland über Alles." A gyűlölet mesterséges tenyésztése. -- Demokrácia, vagy autokrácia? -- Nemzetközi bonyodalmak okos és becsületes elintézése. -- Franciaország legfontosabb érdeke

Uj idöket élünk. Legalább úgy képzöljük, hogy a világ-háboruban győzött a sok emlegetéssel agyonkoptatott demokrácia; hogy teljesült Wilson elnök álma: "biztos lett a világ a demokrácia uralmára."

A demokrácia megerősödött uralmában, lehetséges-e az, hogy szélsőekbe csapó, vak és aljas indulatu tömegek, melyeknek főalkateleme a csöcselék, komoly, vérel fenyegető nemzetközi bonyodalmakat okoznak?

És ezen a kérdésen komolyan kell gondolkodniuk a megerősödött demokráciának, mielőtt végzetes bonyodalmak alakulhatnának ki.

A császári és királyi uralkodnak szükségük volt a gyűlölet mesterséges tenyésztésére. A császári hatalmat a hadsereg tette hatalommá és nagy hadsereggel csak azzal az indoklással tarthatott mindvégig uralkodó, hogy elhi tette a néppel a veszedelmet, hogy meggyűlöltette vele más nemzeteket, a melyektől félni kell, mert "ellenünk" agyarkodnak. A császári uralkodnak tulajdonképpeni alapja az a gyűlölet volt, melyet idegen népek ellen, saját népének lelkebe az uralkodó osztály beplántált.

Ma azonban a "demokráciák" uralkodnak a világ felett és a hatalmas demokráciák nem utánozhatják a megdöntött császári uralkodókat példáját. A demokrácia talapzata a béke és a nemzetközi megbecsülés és szeretet lehet. A demokráciák legnagyobb hivatását találhatjuk meg abban, hogy állandó harcot viselnek a nemzetközi gyűlölet és az elvadult és elvakult szenvedélyek ellen.

Es erre a könnyű fajsúlyú elmélgésre az adott okot, hogy Franciaország legnagyobb nemzeti ünnepe, — a francia "Fourth of July" — Bastille napján, a berlini francia nagykövetség palotáján longó zászlót, az utcai csöcselék sárbátiporta.

A súlyos nemzetközi sérelmet elégtételt követelt a francia kormány és meg is kapta. A követési palota előtt végigvonult néhány száz német katonai és ő jelenlétükben újból felhúzták a zászlót az épületről és a német hadsereg tagjai, tisztelték előtte. A tisztelgés nem történt azonban olyan innepélyes külsőségek közepe, mint amínore a franciák számítottak. Alig hagyták el a követési épületet a katonák, rázendítettek a legbüszkébb német himnuszra és végigharagot a városban, a "császári nóta": Deutschland, Deutschland über alles!

A józan elfogultatlanság, minden habozás nélkül, megállapíthatja, hogy a franciák jogosan követelték elégtételt a zászló-sértésért. És a sértés súlyos természete is megindokolja, hogy az elégtételt formáját és nemét a sértést fél állapította meg. A franciák kívánták a katonai tisztelgést, mely ily kellemetlen meglepetéssel ért véget. De végeredményben az eset lelki hatása nem változott volna cseppet sem, ha története sen más esendben, az ünnepeesség minden külső eszközének ragyogó felhasználásával történik meg az elégtételadás. A végeredmény az, hogy a német lelket és a német elmét újból megsebezte a "háború". A franciák és velük együtt mások is, bátran mondhatjuk: mi közünk nekünk a németek érzékenységéhez, mit törődünk azzal, hány sebből vérzik Németország? De a franciák nagyon is elefejtették, mi történt 1871-ben és hogyan érezték magukat akkor, amikor

porosz gárdisták patkós csizmája csattogott Páris város utcáin. A katonai bevonulás szíven találta a francia népet, holott a porosz hódítókkal joggal rendezték a megszágyonított parádét. Joggal, de megdöbbenve ostobaságból. Tagadhatatlan tény, hogy a világ egyetlen országának

sem lenne megközelítőleg is akkora haszna a németek bekezeszetéből, a németek békeszándékú jövőjéből, mint Franciaországnak. A nemzetközi gyűlölet esetleg nem pattantja lángra a háború szikráját. De előrelátható bizonyosság az, hogyha minden alkalommal belevágják Né-

metország orrát a sárba, a német elmét és érzelmét egyetlen vágy irányítja majd: a viszonzás, a "revanche."

Ma távol áll minden veszélytől Franciaország. A szövetséges kötelek elég erősek még, hogy guzbaközösek minden esetleges revanche-vágyat. Csöd előtt álló ország, még ha fizikailag erős is, nem engedheti meg azt a fényűzést, hogy háború folytasson. De a politikai élet egén sürün változik a felhők járásra. A diplomácia titkos utvezetőiben a legerősebb szövetségesek is eltérhetnek és nagyon rozsdosultak olyan 40 millió népről, mely 70 millió ország szomszédságában lakik, állandóan maga ellen ingerelni a szomszédot.

Mit tanácsol ezzel szemben a józanság? Azt tanácsolja, hogy zászló-sértésekért, nemzeti gyalázásokért ne követeljen elégtételt az erősebből a gyengébb? Nem. Ellenben azt diktálja a józanság, hogy az emberiség legnagyobb érdekei követelik a 110 millió két országban, mely a világ legintelligensebb és leghetesebb népeinek otthona, éljenek barátságosan egymás mellett és ügyes-bajos dolgukat, komoly és apró összekulömbözéseiket olyan tipintatos formában intézzék el, a mely forma kizárja azt, hogy a gyűlölet újabb adagját csöpögtesse a népmilliók lelkébe.

Az elintézésnek ilyen formája lenne a demokrácia igaz, hatalmas győzelme. Az igazi demokrácia sohasem tesz felelőssé országokat, nemzeteket, egyes szélsőségek csapó csoportok cselekedetért. A zászlóügy elintézésének becsületes formája az lett volna, hogy a német köztársaság kinyomozza a zászló-sértőket és a legzigorubbán megbünteti. A büntetés kérelmetlen szigorúsága megfelelő elégtételt lehetett volna a franciák részére.

A demokrácia természetesen megköveteli, hogy előzőbb, józanság és okosabb legyen az önkényuralommal. Autokráciák nem élhetnek meg azént szimbolumok nélkül és az önkényesen felállított báványok imádatásából merítik erejüket, követelik az Áldozatok vak felajánlását.

Az igazi, a tiszta demokrácia a legújabb zászló-botrányt, oda vezeti vissza, ahonnan tényleg kiindult és ahová tartozik: felelőtlen utcai csöcselék éretlenségének gyerekes kitérésére. Az egyszerű, minden hátsó gondolat nélküli demokrácia, úgy tekint ezt az egész nemzetközi "affairt", mint okos szomszédok, akiknek gyerekek hajbakaptak. Elindragólják a rakoncátlan veszekedőket és közben ravasszul összemossolyognak...

Az emberséges Ellis Island

Ellis Island, a bevándorlók pokla, új bevándorlási biztosítékot Frederick A. Wallis volt new yorki helyettes rendőröknek személyében. Az új bevándorlási biztos elfogulván hivatalát, azt mondta, hogy meg akarja könnyíteni az Újvilágot elzáró lakat kinyitását. "Ha érdemesek jönnek, engedjük be őket, az érdemtelenekeket pedig küldjük vissza oda, ahonnan jönnek, de oly gyorsan, ahogy lehet."

Lelekesedéssel igazgatója hivatalát Mr. Wallis kijelenté, mikor már a jövővének jótélen alszanak, körüljárja a szigetet és meggyőződik, vajjon nyitva vannak-e az ablakok a csöcsémök megkapják-e a meleg tejet és mindenki megteszi-e kötelességét. Az új bevándorlási biztosnak érző meleg szíve van és a célja emberséges helyre állítottatni Ellis Islandot. Sajnos csakhamar belátja majd, hogy kívánása összeütközik a törvénnyel. Sok érdemes bevándorló nem lépheti át az Újvilág kapuját, de visszaküldik oda, ahonnan jött, mert a bevándorlási törvények nem emberségesek. A törvény nem igen kutató, hogy a bevándorló érdemes-e bebecsültára, mert a törvényhozók nem emberségesek, hanem azzal a szándékkal, hogy mennél több bevándorlót távolítsanak innen.

Szükségünk van a bevándorlóira és égetően szükségünk van az érdemes bevándorlóira. Munkálshány van és a hiányt csak odaátról pótolhatjuk. Ha a kongresszus még több bevándorló ellenes törvényt hoz, nemcsak a ipari világgal nézünk szembe, melyet nem a tökély vagy nyersanyaghiány, hanem a munkálshány okoz. A választók csak szabadelvű bevándorlási törvényekkel kerülhetjük el. Mr. Wallis megértheti az új kongresszusnak és meg kell értenie, ha Ellis Islandból emberséges helyet akar teremteni. A kongresszus segítségétől nem teheti meg. Magára hagyva legfeljebb az ellis islandi viszonyokat teheti törhetővé, de nem könnyítheti meg az Újvilágot meglehetősen legémesen elzáró lakat kinyitását és nem teheti lehetővé, hogy sok millió érdemes, de elgyötört európai bevándorló megláthassa az ígért földjét.

Humanizing Ellis Island

Ellis Island has a new Immigration Commissioner. Frederick A. Wallis the former Deputy Police Commissioner of New York taking possession of his new office said he will make of easier to left the latch to the New World. "If worthy people come let them in and if not fire them back to the starting point."

With enthusiasm Mr. Wallis administers his office. Many night after each newcomer is tucked away in bed the new Island boss goes about quietly, to see if windows are open if the babies are getting their warm milk and of every one is on duty. He has a warm heart and set for himself the task of humanizing Ellis Island. But very soon he will find out that his desire will conflict with the law. Many a worthy people instead of being admitted are fired back to the starting point simply because the law is not humanized. Very little attention is paid whether the immigrant is worthy or not, because the law is not made by legislators with humanizing intentions but with the intention to keep out as many immigrants as possible.

We need immigrants, we need worthy immigrants very badly. We lack laborers, and we can get them only from the other side. If Congress will enact more hostile legislation to immigrants, we will face soon an industrial crisis due not to lack of capital, or raw products but to lack of skilled and unskilled laborers. To avoid this a more liberal legislation and more liberal laws are necessary. It is up to Mr. Wallis to the new Commissioner to put this up to the new Congress because without the aid of Congress he cannot humanize Ellis Island. He can make conditions more tolerable, but he can not make it easier to left the latch to the New World, the promised land of millions of suffering, but worthy European would be immigrants.

A szegyenlős arab királyfi

Abdullah emir megbotránkozik az európai nők öltözködési módján.

A londoni Times levelezője írja a következőket az arab királyság kikötővárosából, — Jeddából: "Abdullah emir, Hedzsaz királyának kisebbik fia május 15-én érkezett vissza ide, miután látogatást tett Cairenban, mint az angol kormány vendége. Az emir összesen négy alkalommal járt már Cairenban. Egyszer 1914-ben közvetlen a háború kitörése előtt, amikor a Khedive vendége volt pár napig. 1913-ban Kitchenerrel beszélgetett Cairenban s ekkor dolgozták ki azt a tervet, hogy esetleges török háború idején arab forradalmat támasztanak. Huszonöt éves korúig Konstantinápolyban élt az emir, aki eléggé jártas az európai politikában. Szorgalmas tanulmányozója a történelemnek s az arab irodalomnak is.

"Nagyon érdekes, hogy milyen benyomásokat szerzett az emir legutóbbi caira utja során. Ugy találta, hogy Egyiptomban az angol hatalom igen megüvökedett, az

angolok ereje és befolyása sokkal észrevehetőbb s hogy a nép nagy tömegei ezt szívesen is látják. "Nagyon tetszettek neki a város széles európai utai, a benzínillűtett városrészeknek szűk sikátorai és az ott uralkodó rettenetes büz ellenben arra a mondásra bírták, hogy egészségügyi intézkedések tekintetében Jeddának nincs tanulni valója Cairetól. Ugy az emir, mint kíséretét bámulata ejtették a remek kertek és parkok, a dúz virágok s általában a növényzet, nemkülönben a vasutvonal mentén elterülő csatornázott terület aratásra kész termése.

"Voltak az emir környezetében olyan beduinok, akik Mecca határára nem voltak túl meg sóhasem s könyvekben törtek ki, hogy miért olyan szerencsétlen az ő hazájuk s nem olyan dúsragdag, mint a milyen a paradisosági Egyiptom. Az emir nagyon meghatotta a fogadtatás az egyiptomi katonai csapatok felvonulása. "Valósggal megbotránko-

Az utazás Európába

veszedelmes, ha nincs vezető, aki az uton tanácsokkal ellássa, a határon érdekeit megvédi, a zsarolástól megóvja és a lopásokat megakadályozza.

Száz és száz

esetben nagy előny az olyan tapasztalt és ügyes vezető, aki az európai viszonyokat alaposan ösmeri.

MÁR KÉT SIKERES TARSASUTAZÁST RENDEZTUNK

cégünk egyik főtisztviselőjének vezetése alatt és utasaink teljesen meg voltak elégedve.

A harmadik társasutazás

1920 augusztus 21-én indul Triesztbe a Providence háromkéményes, 10 napos gyorshajón. Utasainkat ez alkalommal Mázsa József New York állami közjelmző vezeti. Ő gondoskodik utasaink kényelméről és szakavatottsága valamint törvényismerete biztosíték, hogy a határokon mindenki előzékeny bánásmódban fog részesülni.

SIESSEN

helyét lefoglalni. Ha a társasutazásban részt akar venni, küldjön 20 dollár foglalót. Ha nincs utlevele, mi idejében megszerezjük. Lejárt utlevelét meghosszabbítjuk.

Pénzküldés

a legalacsonyabb árfolyam mellett, a legbiztosabb és leggyorsabb uton Magyarország bármely részébe. A küldött pénzt törvényes értékben, levonás nélkül kifizetjük.

Pénzelhelyezés

Magyarország bármely bankjába és a postatakarékpénztárba. Nevére szóló kamatozó betétkönyvet a legrövidebb idő alatt kihozatjuk.

Pénzváltás

a legolcsóbb áron. Mindenféle készpénzt nálunk mindig legjutányosabban vásárolhat.

Kamatozó betét

gyanánt helyezze el pénzét bankunkban. Pénze itt biztos és jövedelmet is hoz örnek.

Tanács és felvilágosítás

bármely ügyben díjmentes, ha erre a címre ír:

NEMETH-ÁLLAMI BANK

NEMETH JANOS, elnök.

FOKZLET: 10 E. 22nd St. NEW YORK CITY. FIOKZLET: 1597 Second Ave. corner 83rd St.

FARMEROK! GAZDÁK!

Megjötték a hazai kaszák!

Végre megérkeztek a hazai kaszák! Hosszu 5 évig nem volt egész Amerikában kapható jó hazai kasza. De most itt vannak! 3000 darab jött, ennél több is kellene, azért kérem honfitársaimat, hogy ne késseken a rendeléssel, mert ha ez elfogy, talán 5 évig ismét nem lehet kapni.

MILYEN A KASZA? Röviden mondva éppen nagyszerű. Részletesen szólva: a létező legfinomabb kovacsolt gyémánt acélból van. Elejétől végig kalapálható. Nyolc és fél markos (azaz 32 íncs) hosszú. A sulya éppen 1 font. A nyaka és a kasza hegye éppen jól van hajtva. Minden darabért teljes jótállást vállalok.

ITT VAN MINDENNEK AZ ÁRA: Valódi hazai kalapálható gyémántacél kasza, darabja \$3.50. Valódi hazai keményfa kaszanyél kapcsolással, darabja \$1.50. Valódi hazai kaszakarik kulccsal, darabja \$1.00. Valódi hazai kaszák (a hazai kaszákhoz való), darabja \$3.00. Valódi hazai sarló kalapálható pengével, darabja \$1.00.

Küldje be a pénzt a rendeléssel együtt! Utánvéttel nem szállíthatok. Ne késseken a rendeléssel! AMERIKA LEGNAGYOBB MAGYAR ARUHAZA. EMIL NYITRAY. 224 East 19 Street, New York, N. Y.

A REPÜLSIMÉTELDO... Vasárnap... Schumann... Ma már... TULSA... Robert... Heinknek... nőnek... fog... tette... it... mod... köz... község... légi... összer... halt... repülő... Newsome... mellette... Midki... Midki... (II.) lak... mint... COEUR... 19. — H... nyet... pillő... tak... Az áld... Miller... Peter... Gus... (Id.) lak... OKLAH... júlia... Ilyen... mechanika... merester... mellett... állomás... tek... zant... két... roncai...

CLEVELANDI HIREK

ELFOGTAK EGY BANDITÁT.

AZ INDEPENDENT TOWEL SUPPLY COMPANY "PAY ROLL"-JANAK ELRABLÓJA PÓRUL JÁRT

Megtalálták nála az elrabolt 3,300 dollárt. — Négy cimborája elmenekült. — Nagy a remény, hogy kézre kerülnek cimborái is.

Szombaton délelőtt ismét tevékenykedtek a payroll banditák. Őt rabló nyitott be az Independent Towel Supply Company 1822 Central avenuei telephelyén. Amikor éppen megkezdődött a munkások kifizetése. A banditák vezetője elrabolta a munkások kifizetésére szánt 3,300 dollárt a pénztárnoktól és azután autómobilban elmenekült vele cimboráival együtt.

Szombaton délelőtt ismét tevékenykedtek a payroll banditák. Őt rabló nyitott be az Independent Towel Supply Company 1822 Central avenuei telephelyén. Amikor éppen megkezdődött a munkások kifizetése. A banditák vezetője elrabolta a munkások kifizetésére szánt 3,300 dollárt a pénztárnoktól és azután autómobilban elmenekült vele cimboráival együtt.

James Veasy rendőrkapitány és Stecen Hendricks közrendőr, akik az E. 55th st. és Woodland avenue sarkán felügyeltek, hogy a hallomásuk szerint keleti irányban menekülő banditákat elfogják. A két rendőr felállott egy kelet felé haladó Woodland avenuei villamosra s azon meglátták egy fiatalembert, aki megfelel a banditavezér személyleírásának és akinek kezében is volt egy olyan börtáska, amiben a 3,300 dollárt elrabolták.

A rendőrség hálót vetett a banditák köré és reméli, hogy kézre is keríti valamennyit. A banditák az autómobil, amelyet a Woodland avenue elhagytak, Abraham Schwartz 3822 Cedar avenuei otthona előtt lopták el szombaton reggel. A rablómenyület idején a munkások éppen ebédelték. Az irodában Miss Irene Moore pénztáros és két más leány volt. A fiatalemberek jól öltözöttek voltak s olyan váratlanul, olyan gyorsan rehentek be, hogy Miss Moore tréfának vélte a rablást s csak akkor ijedt meg, amikor a 3,300 dollárral elmenekültek a banditák.

Veasy kapitány és Hendricks rendőr azonnal letartóztatták a fiatal embert s mintán börtáskájában 3,300 dollárt találtak, nagy örömmel vitték a rendőrségre. Itt Adolph Dettmer, aki a 1646 W. 28 streeten lakik s fizető mestere az Independent Towel Supply Company-nak, előadta tekintet felismerte a banditavezért és a kezében talált kézitáskát.

A pénz egy fadóboxban volt az iroda előszobában. Az egyik banditánál, akinek zsebkendő volt az arcán, revolver volt, a mellette álló társa kezében pedig börtáskája. — Föl a kezekkel! Ha megmoccan agyonlőjük! — mordult rá a banditavezér a leányokra. Mind a három leány engedelmessé vált, mire a rablók behányták a pénzt a börtáskába és elmenekültek. Autójuk, mint az utánuk tekintő Miss Moore látta, a Central avenueen robogott fölfelé, majd befordult az E. 122-ik utcára és eltűnt.

HARDING OTTHONANAK "BACK YARD"-JA MARION, OHIOBAN.

A VÁROS PÉNZÜGYI VÁLSÁG ELŐTT.

A Research Bureau szerint a milliókra rugó deficitet nem bírhatja soká. — Adóemeléso van szökecsig.

A városi Research Bureau megállapítása szerint sem Cleveland, sem más város nem boldogulhat, hogyha évenként 5 vagy 6 millió dollárra rug a deficitje, vagyis olyan fizetnie valója van, amire fedezet nincsen. A hivatal jelentése szerint csak adóemeléssel lehet segíteni a bajon, olyan adóemeléssel, minőt a Garner bill javasol, a melynek elfogadása kérdése fölött november 2-án fog szavazni a polgárság.

KÉZREKERÜLT UTONÁLLO.

Két cimborájával több rablást követett el. — Mossau üldözés után fogták el.

Automobilon és gyalog több mint egy mérföldnyire üldöztek szombaton a rendőrök három utonállo, akik szombat este számos embert kiraboltak. A hajszá vándor az lett, hogy az egyik banditák sikerült kézrekeríteni. Az üldözés alatt több mint harminczor dördült el a rendőrevolver. Az elfogott ember azt vallja, hogy Henry Sims a neve, 33 éves és a 2296 Woodland avenue lakik. Sms és cimborái utját állták a 2943 E. 55th streeten lakó Elmer Weimannnak, akitől az órát és 9 dollár 50 centjét, továbbá Grant Cortrightnek, aki az 5306 Brower avenueen lakik s akitől szintén aranyórát és 10 dollárt raboltak le. Weimannnak meghagyták, hogy távozzon gyorsan a környékről s ne szóljon senkinek, különben életével játszik. Weimann azonban a későbbi áldozatul eső Cortrighttel együtt jelentést tett a rendőrségen, amely aztán üldözésbe vette a három utonállo. Simsot az utmenti fűbe lapyva találták meg a rendőrök.

MCMAHON BIRÓ FIÁT HALÁLRA GÁZOLTA A VILLAMOSKOCSI.

A vasárnapi vihar áldozata. — Az autó oldalfüggőnyeit eresztette le, s elkapta egy helyközi villamos kocsi.

Leroy McMahon, a Municipal Court bírójának, Walter McMahonnak 22 éves fiát vasárnap délután elütötte a Cleveland, Southwestern & Columbus helyközi villamoskocsi egyik kocsija, vagy két mérföldnyire délre Loraintól s a szenvedett sérülésekből egy óra múlva bele is halt.

LELŐTT AUTOTOLVAJ.

Egy detektív abban a pillanatban lőtte le, amikor revolvert fogott egy autóbilkereskedőre.

Az Ablisky Auto Sales Co. E. 55th streeti üzletébe három férfi lépett be szombaton és ösztöret autójukat ajánlották megvételre. Az auto, mondoták, a Luna Park közelében sérült meg. Jack Ablisky, a cég tagja, megnézte a kocsit és 500 dollár ajánlott érte, amibe az eladó bele is nyugodott. A pénzből azonban csak 90 dollárt adott át Abliskynak, az is olyan feltétellel kifizetésű csekk alakjában, hogy előbb bebizonyítandó, hogy nem loptott kocsit-e az auto mobil.

CSALÁDI ESEMÉNY.

Igaz öröm Dr. Cserna Endre otthonában és a "Szabadság" újságjában.

Az elmúlt hétfőn hajnalban, Dr. Cserna Endrét, a Szabadság szerkesztőjét pompás leánygyermekkel örvendeztette meg a "Szabadság" nagyszonny. Anya és újszülött kintőn érzik magukat.

KIRABOLT PÉNZBESZEDŐ.

A Cleveland Provision Company pénzbeszedőjétől 434 dollárt vittek el.

A Commercial roadon három sűháne ugrótt fel a Cleveland Provision Company autómobiljára és revolvert szögezett a 2365 W. 25th streeten lakó Pipas Mihály pénzbeszedőre, aki az autómobil mellett ült. Pipást arra kényszerítették, hogy hajtson a Central viaductra. Itt aztán elrabolták tőle 434 dollár készpénzt és két csekket, majd leugrottak a kocsiról és különböző irányban elmenekültek a környékből házak közt. A rendőrség nem tudta kézrekeríteni a fiatal banditákat.

BALESET A "HALÁLFORDULÓNÁL".

McMahon bíró tegnap este úgy mondotta el a megdöbbentő baleset részleteit, hogy a halálos szerencsétlenség az Elyria-Lorain uton, két mérföldnyire Loraintól, ugyiszólván teljesen az ott ismeretes vörös szelvény épület előtt történt, a mely hely különben is "Halálforduló" néven ismeretes.

"Fiam megállt az autójával, — mondja a bíró, — hogy a nagy esőben lebecsültem annak oldalfüggőnyeit. Autóját úgy látszik túl közel hajtotta a villamos sínek mellé. A szerencsétlenség részleteit nehéz megállapítani, mert a fiam ebben az időben egyedül volt az autón. "Azt hiszem, amikor bevágta munkáját, hátralepett a

TÖRVÉNY LESZ A HUSZONÖTÖS BOT BÜNTETÉS

A magyarországi Nemzetgyűlés vitája a botbüntetésről. — A többség helyesli a szigorúságot.

Gieswein Sándor a botbüntetés behozatala ellen.

Az amsterdami nemzetközi szakszervezet bizottsága bojkottja miatt, június 20-ika óta nem továbbítja a posta a magyarországi újságokat. A június 19-én feladott újságok megérkeztek már, de azóta, — épp úgy, mint a háborúban, — teljes az elszigeteltség. A Bécsben megjelenő magyar nyelvű újságok azonban részletesen foglalkoznak a magyarországi eseményekkel és a Bécsi Magyar Újság a következőket közli a Nemzetgyűlés június 22-iki üléséről, melynek napirendjén a botbüntetés behozatala szerepelt: Gieswein Sándor helyteleníti a botbüntetést. Gunda Jenő: Azért mégis behozzuk a botot! Gieswein Sándor: Nagyon csodálom, hogy egy pap helyesli a derest, mert aki a botbüntetést kívánja behozni, sem jó magyar, sem jó keresztény nem lehet. Most ez retrográd visszavetítés volna a jobbságig idejére. A magyar nemzetgyűlést teljesen diszkreditálják a külföld előtt, ha ilyen tette viszik a tárgyalást. Gunda Jenő: Megfontoltuk és behozzuk a botot! Gieswein Sándor: A derest nem arra megszerényítő, aki kapja, hanem arra, aki kiosztja. (Taps a kiszagdapárton.) Huber János: Miért osztak a szőlők tiltakoznak a botbüntetés behozatala ellen! Gieswein Sándor: Nagyon csodálom, hogy Huber képviselő annyit kiált közbe, ugyanaz a képviselő, aki lapjában a legelső sebb rágalmakat emeli. Huber János: A keleti Svájc hírdetése ellen! Gieswein Sándor: Ugy látja, hogy vannak a nemzetgyűlésen olyanok, akik azt sem tudják, mi a Svájc és mi a Kelet. (Nagy deülités.) — Megmagyarázza, hogy a Kelet-Svájc elnevezés és fogalom Kossuth Lajosról származik. (Nagy raj.) Gieswein Sándor beszéde után Huber János személyes kérdéseknél szól fel és megvádolja Gieswein azzal, hogy egy német zsidóbaráta tizenegy vezetőket írt és a keleti Svájc kérdésében Károlyikkal karöltve dolgozott. A nagy nyugtalanságot keltező élethang támasztotta Gieswein azonban válaszával. O csak a katolikus népgyűlésen mondt beszédét engedte át annak a német lapnak, amelybe kikötött a béke kérdéséről írt cikket. Károlyival soha sem volt viszonyban, sőt éppen Huber János volt az, aki azt állította, hogy a katolikus papoknak Károlyihoz kell csatlakoznia. Huber János indulatosan közbeszólt: Hazugság! Bleyer Jakab nemzetiségi miniszter: Oda csatlakozott József főherceg is. Az elnök: Kérem, ne vonjanak bele a vitába olyan személyeket, akik nem tagjai a nemzetgyűlésnek. Felkiáltások a kiszagdapárton: A Galilei-körben is tartott előadást. Gieswein Sándor: En ott Krisztus papja voltam. Nem szegyellem, hogy ott voltam. Meskó Zoltán: De én mint katolikus ember szegyenlem, hogy azt volt. Gieswein Sándor megfelelő elégtételt kér Hubertól. Huber János válaszával akar azonban a Ház minden oldaláról feljelle kiáltani: Elég volt! Törjünk munkára! Az elnök: Osztom a nemzetgyűlés véleményét. A komoly munkához nem jutunk ezekkel a felszólalásokkal.

A LEGUJABB NEWYORKI GYLKOSSÁG

Alfredo Graciano állítólagos gyilkos letartóztatta a rendőrség. Lorette Le Royt szintén fogságban tartják.

A rendőrség azt hiszi, hogy a gyilkosság oka szerelmi féltékenységgel volt.

NEW YORK, július 19. — Megemlékeztünk róla, hogy Alfredo Graciano, akit a new yorki mulatóhelyeken mindenütt jól ismertek, tegnapelőtt éjszaka meggyilkolták az egyik kabaré bejárata előtt. Lorette LeRoy, egy kabaré énekesnő, aki Gracianohoz szorosan kötődött és vele bizonyos viszonyban volt, a felholt embert fölvette az autómobiljára és bevitte a Bellevue kórházba. A rendőrség emberei előtt a kabaré énekesnő azt vallotta először, hogy Graciano soha nem látta, haldoklóva találta a járdán, úgy vette fel a kocsijára-sofforjének, Wilson Jacksonnak a segítségével. Több óra hosszat tartó vallatás után azonban, beismerte, hogy Gracianoval együtt vécsozórt. A vacsora vége felé oda jött egy pinér és egy üzenetet hozott Gracianohoz egy ismeretlen úrnól. Néhány perenny várakozás után Graciano kiement a vendéglőből. Az utcáról lövés zaja hallatszott. Miss LeRoy rémülettel rohant az utcára. Nagy réptem csodálta össze a vendéglő bejárata előtt és izgatottan tárgyalta a történeteket. A gyilkossággal kapcsolatban a kabaré énekesnő, a sofforján és Paselle De Finna embersen kívüli újabb egy Jerry Rübort nevére fért is letartóztattak, akit a new yorki alvilágban a "Farkas" melléknévvel ismernek. A kerületi ügyész azt hiszi, hogy Ruberto és Graciano halálján ellenségek voltak. Huber János: A keleti Svájc hírdetése ellen! Gieswein Sándor: Ugy látja, hogy vannak a nemzetgyűlésen olyanok, akik azt sem tudják, mi a Svájc és mi a Kelet. (Nagy deülités.) — Megmagyarázza, hogy a Kelet-Svájc elnevezés és fogalom Kossuth Lajosról származik. (Nagy raj.) Gieswein Sándor beszéde után Huber János személyes kérdéseknél szól fel és megvádolja Gieswein azzal, hogy egy német zsidóbaráta tizenegy vezetőket írt és a keleti Svájc kérdésében Károlyikkal karöltve dolgozott. A nagy nyugtalanságot keltező élethang támasztotta Gieswein azonban válaszával. O csak a katolikus népgyűlésen mondt beszédét engedte át annak a német lapnak, amelybe kikötött a béke kérdéséről írt cikket. Károlyival soha sem volt viszonyban, sőt éppen Huber János volt az, aki azt állította, hogy a katolikus papoknak Károlyihoz kell csatlakoznia. Huber János indulatosan közbeszólt: Hazugság! Bleyer Jakab nemzetiségi miniszter: Oda csatlakozott József főherceg is. Az elnök: Kérem, ne vonjanak bele a vitába olyan személyeket, akik nem tagjai a nemzetgyűlésnek. Felkiáltások a kiszagdapárton: A Galilei-körben is tartott előadást. Gieswein Sándor: En ott Krisztus papja voltam. Nem szegyellem, hogy ott voltam. Meskó Zoltán: De én mint katolikus ember szegyenlem, hogy azt volt. Gieswein Sándor megfelelő elégtételt kér Hubertól. Huber János válaszával akar azonban a Ház minden oldaláról feljelle kiáltani: Elég volt! Törjünk munkára! Az elnök: Osztom a nemzetgyűlés véleményét. A komoly munkához nem jutunk ezekkel a felszólalásokkal.

\$2.50 ILYEN CSEKELY PÉNZERT

Jobb munkát, könnyebb boldogulást szerezhet magának.

Amerikában élünk s csak az boldogulhat igazán, aki jól tudja az angol nyelvet. Még az egyszerű munkát is jobban megbecsülik a gyárban, ha angolul meg tudja magát érteni. Vegye meg az Angol - Magyar - Magyar - Angol Bizonffi szótárt amelyben minden szükséges szót s annak kiejtését megtalálhatja. Tekintettel a még meglevő csekély késszetre mindenki jól teszi, ha azonnal megrendeli. Kötetlen példány ára....\$2.50 Erős vászonkötésben.....\$3.50

Megrendelhető ezen a címen: **SZABADSÁG** Cleveland, Ohio P. O. Box 171

KETTÉ VÁGOTT LEÁNY A NEDVES NEW JERSEY

Kis huga megmentésére tett kísérlet közben került az apja által hajtott szeszekoci kezei alá.

MIDDLESBORO, Ky., jul. 19. — Bertha Lynch tizenhat éves leány Mingo bányatülepén észrevette, hogy három éves húgocskája a bányavasut sínei között játszik, s szénrel megrakott bányakocsi közele feljelle lejtőn. A hős leány önfeláldozást sem riadt vissza, hogy kis hűgát megmentse. Odarohant és el akarta kapni a leánykát a kocsi elől, de a kerekek alá került, amelyek a szó szoros értelmében ketté szeltek. A kocsi az apja, Mose Lynch vezette. A három éves leánykának semmi baja sem történt a bányakocsi alatt.

Vád szerint New Jersey állam számos megyéjében nyíltan megsértik a prohibíciós törvényt.

NEW YORK, július 19. — Samuel Wilson, a new jerseyi szalonos ligafőtisztviselője McCarn igazságügyi államtitkár, Swayze állami főbíró, a megyei bírák és ügyészek előtt vádat emelt egész sereg new jerseyi szalonos és kávéház tulajdonos ellen. A vád szerint ezek a szalonosok és kávéházak nyíltan mérik a szeszessítalt. "A megyei hatóságok és a szalonosok, kávéosok meg mások közt valósig összeesküvés van New Jersey nedvesítésével, mondja Wilson. — Essex, Passaic, Union, Atlantic és Hudson megyékben nyíltan megsértik a Volstead-féle törvényt. Bárki kaphat bármilyen whiskeyt, bort vagy sört a legtöbb szalonban, még ha idegen is." Wilson egész sereg szalonos és kávéos névsorát adta át a hatóságoknak, olyanokét, akiknek üzletében 6 maga kapott szeszessítalt.

SZTRAJKOLO SZÉNANYÁSZOK.

Hatász ember tette le a csákányt Scranton közelében.

SCRANTON, Pa., július 19. — A Pennsylvania Coal Company 6000 bányász, kik az Old Forge és Plainesville közt levő bányákban dolgoztak, sztrájkba léptek tegnap. A bányászok azt követelik, hogy a társaság törölje el a kontrakt rendszert. Kijelentették, hogy addig nem térnek vissza a munkába, amíg ez a követelésük nem teljesül.

Banditák áldozata.

Három nő kirabolta és leszúrta a columbusi pisceszert.

COLUMBUS, O., július 19. — Samuel Pitkins 45 éves városi pisceszert valószínűleg halálos sérüléssel került ma kórházba. Pitkins tegnap este meglátta a három banditát és leszúrta, majd elrabolta 45 dollárt.

AMIT MEGTEHET MA

ne halassza holnapra. Szallag József, akroni lakos honfitársunk is annyiszor olvasta hirdetésünket, hogy végre kíváncsiságból megvett egy csomag NÉGYES dohányt s most már nem tudja eléggé sajnálni, hogy már régen nem vette, mert ilyen jó dohányt még nem pipált. Csakis teljesen érett s legalább is 2 éves dohányt használjunk. GYÖZDÖNY MEG ROLA s kérje üzletestől a NÉGYES dohányt, vagy pedig írjon mintáért s ajándékgyűjtőkünkért, szivesen küldjük.

JAKAB ÉS TARSA

423 E. 5th Street, New York, N. Y.

LABIZZADÁS ELLENI KURA

TELJES JÓTALLAS MELLETT KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN 2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Dr. E. F. Colhouer

717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa. Minden betegséget: újat és régit — legújabb tudományon módosított kezeléssel. Irodám minden kényelemmel és legújabb tudományon készült eszközökkel van felszerelve, melyeket Európa és Amerika legnevesebb specialista orvosai használnak. Legnagyobbik munkásságom, hogy feláramlítottam a népi orvoslás legnevesebb módszereit. Jajj! még ma — személyesen — vizsgálom meg a legnevesebb módszereket, melyek meggyógyítják a betegségeket. Ha nem találja, hogy meggyógyítottam, akkor a betegségeit ingyen kezeljük. Rendelői órák: D. e. 9-től este 8-ig. Vasárnap é. 10-től é. 2-ig.

SZABADSÁG NYOMDAI MŰINTÉZETE

a legmodernebb berendezett magyar nyomda Amerikában, ahol a nyomdászpar keretébe tartozó összes nyomtatványok a legrovidebb idő alatt, a legsebbe kivitelben készülnek.

Készítünk fényképekről s rajzokról metszeteket, ugyszintén elvállalunk könyvek bekötését egyszerű és díszes kivitelben.

700-702 HURON ROAD CLEVELAND, OHIO

A POPULJART VAKMERŐ BORBÉLY.

Charles G. Stephens, bristoli, angliai borbély életét vesztette az elmúlt napokban a Niagara vízésében. A szerencsétlen borbély megpróbálta, hogy hordóba bujva "átkeljen" a borzalmas árujú vízésében.

AMIT MEGTEHET MA

ne halassza holnapra. Szallag József, akroni lakos honfitársunk is annyiszor olvasta hirdetésünket, hogy végre kíváncsiságból megvett egy csomag NÉGYES dohányt s most már nem tudja eléggé sajnálni, hogy már régen nem vette, mert ilyen jó dohányt még nem pipált. Csakis teljesen érett s legalább is 2 éves dohányt használjunk. GYÖZDÖNY MEG ROLA s kérje üzletestől a NÉGYES dohányt, vagy pedig írjon mintáért s ajándékgyűjtőkünkért, szivesen küldjük.

JAKAB ÉS TARSA
423 E. 5th Street, New York, N. Y.

LABIZZADÁS ELLENI KURA

TELJES JÓTALLAS MELLETT KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN 2017 W. 25th St. Cleveland, O.

AMIT MEGTEHET MA

ne halassza holnapra. Szallag József, akroni lakos honfitársunk is annyiszor olvasta hirdetésünket, hogy végre kíváncsiságból megvett egy csomag NÉGYES dohányt s most már nem tudja eléggé sajnálni, hogy már régen nem vette, mert ilyen jó dohányt még nem pipált. Csakis teljesen érett s legalább is 2 éves dohányt használjunk. GYÖZDÖNY MEG ROLA s kérje üzletestől a NÉGYES dohányt, vagy pedig írjon mintáért s ajándékgyűjtőkünkért, szivesen küldjük.

JAKAB ÉS TARSA
423 E. 5th Street, New York, N. Y.

MENTSÜK SZIBÉRIÁRA

A Szabadság folyóiratának...

A Deutscher Lebe & Co. Verein, a St. Etel- és Dickinson Egyesek adomái. F. Lefor kezéhez \$5: Farmer, N. Dickison, N. Steil, \$3: Franfor, N. Dako. Thom. Miklaug J. M. Reed, Sauer, Ludwig John P. Berner, Berzel, Joseph \$1.25: Walter \$1: John Wra. Mátyás, Matyócker, Vincenc C. Bökke, J. Anton Wallis Fürneis, Pat Joseph P. Nicklin, Schiller, Bleiffier, M. mann, Anton J. Brown, Hein feld, John Sebastian Des Anton Briar.

Mark János, ners, Win. Gergely Jász Creek, V. Litostis Mihály Ill. Esze Ferenc, Mass. Könyves Mihály Field, O. Gindl Ferenc O. Petrencsik Ján ton, Pa. Rákai, János, Szék, Can. Tavarcski K. Diana Harb Kelemen Zsuzs Ferry, O.

Előzőleg kimű szerek...

Az eddigi gy ménye...

Az Egyesült Egyletekhez Szazeké 30 A mai napon A Committee rian Suffe York City Kildre...

vagyis a Sz beklődött teljes össze...

ÉRT

Honfitársai adom, hogy a Berkes-féle R vettem. Mind hogy honfitárs ki legyenek. Kérem a meg fogását.

NILES-I

tudatjuk, (518 Depot letembert b képviseléstől hatalmazva vételére és Tisztelettel a "Szaba

Állam

alatt ál KA

helyezett FELMOND PÉNZ NY

a hazai sajtó tárt minden

HAJÓ

nálam mire tők. UTAS. roccim van New Yorkba

UTLE

rövid idő kine.

CSA

KIROZATA OKIRATOK Jelenyosan Jöjjen vagy írje

JOHN

437 P PITTS A Wabash

PENZERT
boldogulást
ának.

nyar - Angol
zótárt

az boldogul-
angol nyelvet.
jobban meg-
tudja

nyar - Angol
zótárt
\$2.50
\$3.50

a cimen:
OSÁG
Cleveland, Ohio

EDVES NEW JERSEY
szerint New Jersey állam
amos megyében nyitlan
gértik a prohibíció tör-
ny.

EW YORK, július 19. —
nel Wilson, a new jerseyi
nellenes liga-főtitkarsága
arn igazságügyi államtitká-
re az állami főbíró, a megyei
és ügyészek előtt vádat
és egész sereg new jerseyi
nos és kávéháztulajdonos
A vád szerint ezek a szak-
ok és kávék nyitlan mé-
szesített.

A megyei hatóságok és
a nosok kávék meg mások
valóságos összeszűrés van
Jersey nedvesítésiására,
dja Wilson, — Essex, Pas-
Union, Atlantic és Hudson
ekben nyitlan megértik a
ead-ílé tervényét. Bárki
at bármilyen whiskeyt,
vagy sört a legfőbb szalon-
még ha idegen is.

lyen egész sereg szalons
ívés névsorát adta át a ha-
nok, olyanoké, akiknek
ében 6 maga kapott szesz

ndítanók áldozata.
m nő kirabolta és leszurta
columbusi piacmestert.

OLUMBUS, O., július 19. —
uel Pitkins 46 éves városi
mester valószínűleg halálos
léssel került meg kórházba.
inst tegnap este megítámad-
rom banditán és leszurta.
el erabolta 45 dollárját.

A munkások barátja
AIN-EXPELLER
Több mint 50 év óta
világhírű szer.

KIGYÓGYITJUK
FEJFAJASÁBÓL.
Vizsgálata meg-
szemelt a mi el-
látjuk a megfele-
16 szemüveggel.

L. Miller & Son
2832 Lorain Avenue,
Cleveland, O.

HET MA
akroni lakos honfitársunk
hogy végre kíváncsiságból
most már nem tudja elég-
mert ilyen jó dobányt még
egálább is 2 éves dobányt
Egál a kérés útvesztőit és
a mintáért a ajándékjegyzé-

TARSA
New York, N. Y.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

MENTSÜK MEG A SZIBÉRIAI MAGYAR HADIFOGLYOKAT

A Szabadsághoz befolyt adományok
A Deutsch-Ungarischer
Lebe & Unterstützung
Verein, a Német-Magyar
Elet- és Segélyegylet,
Dickinson, N. Dak., \$
Egyesek adománya Frank
F. Lefor pénztárnok
kezelésén \$
\$5: Farmer State Bank,
Dickinson, N. Dak., John
Stoll \$3; Frank F. Lefor,
N. Dakota Herold,
Thom. Miklausch & John,
J. M. Reed, \$2; Nick
Sauer, Ludwig Lenhardt,
John P. Beringer, Georg
Berzel, Joseph H. Lefor,
\$1.25; Walter Sterling,
\$1; John W. Wana, Béres
Mátyás, Mathias Kra-
cker, Vincent Hoff, W. C.
Böike, J. Tutlman,
Anton Walliser, Mathias
Firnics, Paul Schultz,
Joseph P. Ziegler, Mike
Knaup, Nick Bartel, Mar-
tin Schiller, \$; Jacob
Blattifer, M. T. Zimmer-
mann, Anton Seiler, Geo.
J. Brown, Heinrich Oxen-
feld, John Hutmacher,
Sebastian Deffert, 25c.;
Anton Brier.

ELETÉT ÁLDOZTA JÁTSZÓTÁRSÁÉRT.

Meghalt a kis hős. — Barát-
je életben maradt.
CHICAGO, július 19. — Az
5 éves Palatinus Sándor életét
áldozta fel, hogy barátját, a
8 éves Adonász Juliskát meg-
mentse a haláltól. A fiucska,
aki együtt játszott a leányká-
val egy halom homok mellett,
észevte, hogy teherautomobil
félfordul be a mellékutból s
játsszótársát életét veszélyezteti.
Azonnal odaugrott a leányka
elő és testvér védte a gépko-
cs ellen. A truck elütötte a
bátor fiucska a leánykával
együtt, de míg a fiucska ször-
nyűen halt, kis barátja csak
könnyben sérülést szenvedett.

ELLIS ISLANDI HIREK.

A "Victoria" nevű angol ha-
jón érkezett ide Liverpoolt át
a görögökre Ozorin községből
a 38 éves Pászter József, hogy
visszatudjon nejehez Cleveland-
ba, O., aki ott a Washington St.
1264 száma alatt lakik. Magával
hozta sógorját, a 14 éves Bel-
ler Juliant, hogy 3t magával
vigye Clevelandba. Pászter am-
erikai polgár lévén, minden ne-
hézség nélkül partraszállott; só-
gorját azonban további intéz-
kedésig átszállították Ellis Is-
landra.

ÉRTESETÉS.

Honfitársaim szives tudomására
adom, hogy a Ross St. 210. számú
Berkes-féle RESTAURANTOT meg-
vettem. Mindent el fogok követni,
hogy honfitársaim meglepedésére
ki legyenek szolgálva.
Kérem a magyarság szives párt-
fogását.
Kovács Mátyás,
168—70

Ápolja az arcát

világhíri
KREMMEL
MARGIT
amelynek a hirmvét a
SZENT ERZSÉBET
ELSŐ MAGYAR
GYÓGYSZERTÁR
alapította meg.
Kiütések elmúlnak
már párszori bekenés
után.
Rendelje meg azon-
nal. Egy tégely a hoz-
zá Valódit szappan-
nal 1 dollárba ke-
rül postán küldve.
VALÓDIT CSAKIS
e címen kaphat.
SZENT ERZSÉBET
ELSŐ MAGYAR
GYÓGYSZERTÁR
9115 BUKEYE RD.,
Cleveland, O.

ISMERI ÖN A VERHOVAY SEGÉLY EGYLETET?

Ismerkedjek meg vele
még ma. Az ismeretség
hasznára lesz Önnek és csál-
ládjának. Keresse fel a
helybeli fiók tisztviselőt,
vagy tagját, 5k majd r-
szletes felvilágosítást adnak
Önnek.
Ha az Ön lakóhelyén nin-
csen fiókja a Verhovay Segé-
ly Egyletnek, az esetben
írjon felvilágosítást a
központi hírkárnak erre a
címe:
Secretary
Verhovay Aid Association,
Hazleton, Pa.

ELLIS ISLANDI HIREK.

A "Victoria" nevű angol ha-
jón érkezett ide Liverpoolt át
a görögökre Ozorin községből
a 38 éves Pászter József, hogy
visszatudjon nejehez Cleveland-
ba, O., aki ott a Washington St.
1264 száma alatt lakik. Magával
hozta sógorját, a 14 éves Bel-
ler Juliant, hogy 3t magával
vigye Clevelandba. Pászter am-
erikai polgár lévén, minden ne-
hézség nélkül partraszállott; só-
gorját azonban további intéz-
kedésig átszállították Ellis Is-
landra.

ÉRTESETÉS.

Honfitársaim szives tudomására
adom, hogy a Ross St. 210. számú
Berkes-féle RESTAURANTOT meg-
vettem. Mindent el fogok követni,
hogy honfitársaim meglepedésére
ki legyenek szolgálva.
Kérem a magyarság szives párt-
fogását.
Kovács Mátyás,
168—70

MAGYARORSZÁGI UJSÁGHIREK

LÉVA VÁROS KÖZGYŰLÉSE.
Léva város kinevezett képv-
selőtestülete június hó 25-én
Zozák András dr. polgármes-
ter elnökle alatt közgyűlést
tartott, melyen a polgármester
bejelentette az időközben tör-
tént változásokat a tisztika-
ban. Bejelentette, hogy fa, szén
és petróleumról gondoskodott.
Bejelentette, hogy a kormány
rendeletére közzétették sa-
ját hatáskörében azon terek és
 utcák nevét, melyek a cseh-
szlovák állameszmével össze-
nem egyeztetettek, vagy ame-
lyek viselői ennek elleneségé,
meg kell változtatni. Így elő-
sorban más nevet fog kapni a
Kossuth Lajos-ter, Deák Fe-
renc, Széchenyi, Kazinczy, Te-
leki- és Zách-utcák. A költség-
vetés megállapítását a közgyű-
lés az időre halasztotta, mi-
kor a tervezett 5 szabályrende-
let megerősítést nyer, mert e-
zek folytán új jövedelmi forrás-
sokhoz jut a város. Általános
helyesléssel fogadta a lévai so-
ciáldemokrata párt azon kéré-
nyét, hogy Léva város a me-
gye, esetleg egy új, nagyobb te-
rület központjába tessenek s a
célból felirat intéztesek a kor-
mányhoz s ennek pártolása vé-
get a közgyűlés Barsvármegyé-
zsupánál fordul. Nem talál-
ta teljesíthetőnek a közgyűlés
Fendt Vilmos azon kérését,
hogy neki a városi vásártérből
600 k adassék, mert még annak
parcellázási tervképe nincsen. —
Száz százlakkal emelte a ke-
reskedelmi, ipar és elemi iko-
lcai igazgatók dotációját, ugy-
szintén emelte a városi kertész,
pénzszedők és gyepmesterek fi-
zetését. Forgách anyakönyvve-
zőnek az 1919. évrben az anya-
könyvi kivonatokról beszédett
díjat átengedte. Weisz Gyula
lévai lakosnak, ki ezért a város-
nak 10.000 K. évi általányt fi-
zet. Elhatározta továbbá a köz-
gyűlés, hogy a pótköltésvetés-
ben fog gondoskodni a tanták
javadalmának emeléséről; el-
rendelte, hogy a városi tisztvi-
selők és rendőrök fizetését ha-
vi 200 K. és a szolgák és egyéb
alkalmazottak fizetését havi 100
koronával emeli. Ezután megál-
lapította a nyugdíjbanemlé Pály-
vány, Bartos István volt jáva-
lalmi hivatali tisztaké, Várdy
József és özv. Kozma Józsefné
nyugdíj-illetményét. Végül Bó-
dogh Lajos volt polgármester
résztire 4000 koronát szavazott
a közelmúlt 4 évi veze-
téséért. Ezután a polgármester
szívesen szavakalk elbusozott
ottól a képviselőtestülettel, —
mint amely utóbbra teljesítette
hivatását, mert az új képvisel-
őtestület a pártok aránya sze-
rint fog kinevezetni.

LOSONC VÁROSÁT KÖZSÉG- GÉ DEGRADÁLJAK A CSÉHEK.

Losoneről jelentik: A köz-
igazgatási beosztásról szóló új
törvény szerint Szlovénországban
csak két rendezett tanácsos vá-
ros lesz. Ennek következtében
Losonc is községgé degradálód-
ni és elveszti autonómiájának
még csak látását is, amennyi-
ben közigazgatása cseh állami
tisztviselőkhöz kerül. — Az
új cseh-szlovák nyelvtörvény
szerint oly községekben, me-
lyekben többségben van a ma-
gyar elem, a hatóságok kötele-
sek elfogadni a magyarnyelvi
beadványokat. Babanec losonci
törvényszéki elnök tulcsák ma-
gát a törvény rendelkezésin és
következésképpen visszautasítja
a magyar beadványokat, noha Lo-
sonc egész kétségtelenül ma-
gyar város. A törvényszéki el-
nök példáját utjabban Dohna-
lek járásbíró is követi.

600.000 KORONA RÉTKÉ GYAFJU.

A Gácsi Pórtógyár Rt. fe-
rujárakban a Részvényesfőrdő e-
gyik rektarában hat bál gyapu-
szálat rektározott be. Június
1-én vették észre, hogy a gyap-
juszálakból 600.000 korona ré-
tkü hiányzik. A rendőrségen a
nyomozás megállapította, hogy
a lopást a serfőzőmunkások kö-
zi többen követték el. A tet-
teseket Cseh János, Böhm Ja-
kab, Kovács István, Soroki Já-
nos, Zsimbók József, Bán Mi-
hály, Szliba Mihály, Vascsik Pé-
ter és Vas Mózes személyében
a rendőrség letartóztatta. A lo-
pást beismerték és elmondták,
hogy az ellopott fonalat Groár
Armin szövőgyárnak (Lajos-
utca 123.), Eben Ilona házme-
sternek, Visot (Weinberger)
Miksa, Agoston József, Schmidt
Armin, Adler Bertalan, Klein
Sámuel, Braun Ede, Endlich
Henrik kereskedőknek és öz-
vegy Sebesta Jánosné gépha-
rianyakot műhely tulajdonos-
nőnek adták el. Az orgárdák el-
len az eljárás megindult.

REKTORVÁLASZTÁS A TU- DOMÁNYEGYTEMEN.

A M. Kir. Tudományegyetem
tanácsa ma tartott rektorvá-
lasztó tanácsulást dr. Ballagi
Aladár ezidei rektor elnöklésé-
vel. A jövő 1920—21. egyetemi
tanévre a hittudományi kar

GRÓF ESTERHÁZY ÉS A NEMZETI KASZINÓ.

Gróf Esterházy Mária volt
miniszterelnök nevével kapo-
latban megjelent a lapokban
az a hír, hogy a Nemzeti Ka-

szinóból kilépett és ennek kap-
csán azt közölte, hogy a Nem-
zeti kaszinó gróf Esterházy Mária
ricot ug is kizárta volna. E
hírről szemben gróf Károlyi
György annak közlését kéri,
hogy a hírek az utóbbi része
valótlan, mert a Nemzeti Kaszi-
nóban gróf Esterházy Mária
ellen semmiféle kizárási indít-
ványt nem adtak be.

DUNABÓL KIFOGOTT HOLTTEST.

A Ferenc József-híd és az ösz-
szekötő vasuti hid között Matko
vics Máté halász egy női holt-
testet fogott ki a Dunából. A
rendőrbizottság a személyazo-
noságot megállapítani nem tud-
ta. Fekete blouze, sötétkék alj,
fekete harisnya, fehér cipő volt
a holttesten, füleiben gyémánt-
nak látszó egykőves fülbevaló.

LEVELE VAN MAGYARORSZÁGBÓL.

ÖMET KERNEK
A SZÜLŐHÁZABÓL.
Takkos Gábornak 2781 E. 79.
Str. Cleveland, O. Feladó ifj.
Stéh István Tiszalók.
Vasvári Eleknek Cleveland,
O. Feladó: Hatvani Erzsé Nyír-
pirices.
Tolay Mihálynak Cleveland,
O. Feladó: Horváth Vendélné
Mikole.
Jeszek Vinóének Youngstown,
O. Jeszek Vince honvédőtől Deb-
reen.
Sek Fik, Utah Szabolcsme-
gye geszterdi Gulyás Andy
írja meg címét Steve Gulyás-
nak Box 15 Red Jacket, W.
Va., hogy fia levelét elküld-
hesse.
Indiana Harbor, Ind. Fodor
István írja meg pontos címét
Alex Hargai B. 27 Stone, Ky-ba,
hogy őzazi levelét megküld-
hesse.
Völgyfer Péternek Pápate-
sz. Vespérmegyéből gyerme-
keitől levele van Mészáros
Gábor 499 New Castle Street
Sharon, Pa.
Mészáros Gábor 499 New
Castle Str. Sharon, Pa. szives-
kedjék a Volinger Péter levé-
lét Box 48 Stonega, Va. elküld-
ni.
Makkai Irén Hancock Ave.
Cleveland, O. címét kéri fia
Makkai Bála VIII. Körös-ut 31.
III. 49 Budapest.
Florusz Miklós fivére címét
kéri az Arad. körösökényi
szül. Florusz János rokkant
Dériptalan Tolman.
Frustrmann Judás és Tóbiás —
Bedeser kisország városi ill. —
volt new yorki lakosok, 363 S.
10 Str. — címét kéri fivérék
Ochmann Samu, Templom utca
10. Ujpest.
Csenec Mihály volt 438 Alfred
Str., Detroit, Mich. lakos címét
kéri nővére Hofer Vilmosné szül.
Czenec Anna, Katona utca 23 sz.
Szeged.
Mittelreider Rudolf — előbb
402. és 631 E. 3. Str. So. Betle-
hem, Pa. kéri Mittelreider Ignác
az Arurektár Részvénytársaság
főkönyvelője Nagyvárad

KERESTETTS SZIBÉRIABÓL.

Mások Lajos esztergomi ill.
hadifogoly Vladivostok kéri
Os. Mihály volt esztergomi la-
kos keresztesüleinek és Erdélyi
Erné bajosi ill. nagybátyja cí-
mét, levelet is irt.
Szeles István 5-ik honvéd gya-
logezedbeli hadapród keresi
Amerika ismeretlen helyén lakó
rokonát: Horesányi Mihály
nyomdást. A ki ismeri, vagy
tudja a címét, írjon a következő
címe: Mr. Stefan Szeles, Kri-
egsgefanger Kadett, Nikolsk-
Ussuriak, E. Siberia.

LEVELEK VAN AZ AMERI- KAI VÖRÖS KERESZTNÁL NEW YORKBAN.

Majoros Jánosnak (Boidva),
Feladó: Majoros Igné Sajó-
szentpéter. Pogány Lajosnak
(Sajóhábon), fadó: uganaz.
Botvodi Jánosnak (Nyomári),
Feladó: Urbán János Sajószent-
péter. Tavarszki Károlynak
(Edelény) és Péter Jánosnak
(Erdély). Feladójuk: Palkó
Mihály Sajószentpéter. Róth
Simon nő szabónak és Fein-
berg Roth Sadynek Dr. Vass
Istvánról Budapest. Losonyi An-
nának, Feladó: Udvardy József
Budapest, Paul Nick-nek, fel-
adó: Valló Gusztáv Budapest.
Menjenek vagy írjanak érték:
Hungarian Section, American
Red Cross F. L. S. 1107 Broad-
way, New York City.

LLOYD SABAUDO

3 State St., New York.
Legközelebbi indulás New
Yorkból dupla csavaru hajó
S. S. PESARO
Szeptember 1-én.
Direkt jegyek kifizetésnek
Magyarország minden nagyobb
városáig.
Harmadszázévtől utazók bort
igény kaphat. 411

MANCHURIA

gyorshajó JULIUS 31-ÉN INDUL egyenesen
HAMDURGBA
Küldjön előleget, hogy helyét biztosíthassam
részére.
HA AMERIKÁBA kívánja KIHÓZATNI családját vagy rokonát,
kérjen tőlem erre vonatkozó felvilágosítást.

PÉNZKÜLDEMÉNYEKET PENZUTALVÁNYOKAT PENZBEVÁLTÁSOKAT

leggyorsabban, a legalacsonyabb napi árfolyam mellett esz-
kölök.
Mindennemű áhazal, KÜLÖNÖSEN BIRTOK-ÜGYEKEKET, itt
legutjánosabban eszkölök.

MORRIS ENGEL, Bankár

129 GREENWICH ST., NEW YORK, N. Y.

ORVOSI GIMVÁLTOZÁS CHICAGOBAN.

Dr. Lőwinger Ernő chicao magyar
orvos rendel. irodát 1837 Grand Ave.
nál helyezte át, ahol d. e. 11-101 d. u.
1-12 óra este 4-10 óráig találhatók. Vádr-
száma d. e. 11-101 óráig. Uj telefon száma
Monroe 182. 411

AKRONI MAGYAR ORVOS Dr. Lowen Armin

magyar orvos es sebész, az össem
orvosi tudományok tudora. Címe:
534 So. Main Str., Akron, Ohio.
Telefon: O. E. 4969. Bell Main 780.
Lakása: 738 Grant St. Telephone:
O. S. 2307. Bell-phone, Main 780.

PÉNZT KÜLDÜNK

gyorsan és biztosan, postán vagy sürgönyileg
DOLLAR-KORONA
vagy román Lei-ben Magyarország, Csehoszlová-
kia, Jugoszlávia vagy Romániába a legolcsóbb az
napi árfolyam szerint.
A. J. NEBE CO.
26 WEST FORT STREET, DETROIT, MICH.
Dime Savings Bank épület földszintjén.
Vezünk és eladunk Liberty Bondokat és más értékpapírokat. 417

MAGYARORSZÁGBA VALÓ CSOMAGKÜLDÉS

Kevés a teher szállító hajó Magyarországra.
Sokszor 3—4 héti, sőt tovább is várni kell, míg be lehet
rakodni. Hogy csomó gja mindi előbb hajóra kerüljön, küldje azt
még ezen hónapban hozni. Minden csomagot biztosítva kü-
ldünk el és TELEJ FELELOSSEGET vállalunk érte. Kérjen ár-
jegyzéket irodánk bármelyikétől. Magyarul írjon e címre:
EUROPEAN EXPRESS & MAIL ORDER
HOUSE
FIOKIRODA:
9147 COTTAGE GROVE AVE.,
CHICAGO, ILL.
FOIRODA:
109 WICK AVE.,
YOUNGSTOWN, O.
166, 69

NÉGY HÉT ALATT

ROKONAI MEGKAPJÁK A PÉNZT MAGYAR- ORSZÁGON, HA ALTALUNK KÜLDI.
KÜLÖNLEGES MEGÁLLAPODASUNK VAN
egyikével a
LEGNAGYOBB BUDAPESTI BANKOKNAK
Enélfogva biztosíthatjuk nemcsak a
legpontosabb kiszolgálásról, hanem
A LEHETŐ LEGOLCSÓBB ÁRAKRÓL.
Küldünk pénzt sürgöny, check és átutalás útján és
megszerezzük részére, minden költség nélkül
A FELVÉVŐ EREDETI NYUGTAJÁT.
További felvilágosítást jöjjon a bankba,
vagy írjon saját anyanyelvén.
STATE COMMERCIAL BANK
1935—39 Milwaukee Ave., közel a Western Avehoz.
(A bank az órával a kapu felett.)
Nyitva naponta 9-től 6-ig. Hétfőn, csütörtökön és szombaton
8:30-tól 8:30-ig. Vasárnap 10—12-ig. 169—71

OCEANIA CO.

INTERNATIONAL COMMERCIAL HOUSE
CSOMAGOKAT szállítunk teljes felelősség mellett biztosítva.
UTLEVELEKET beszerzünk.
HAJÓJEGYEKET eladunk minden vonalra.
CSALÁDTAGOKAT kihozathat a legrovidebb uton.
PENZKÜLDÉS ES PENZBEVÁLTÁS.
Írjon utmutatóért.
MAGYAR KERESZTÉNY KIVANDORLÁSI
IRODA
210 SECOND AVE., NEW YORK CITY.
Tel. Stuyvesant 8098. 412

GYORSAN ÉS BIZTOSAN

A legolcsóbb napi árfolyam szerint fizetjük ki az
őházába élő szeretteinek, a MOKRAY TESTVÉREK ál-
lami felügyelet alatt álló PENZKÜLDÖK útján küldött
összeget.
Hajójegyeket minden kikötőbe és hajóra mindig
kaphat.
Hozzájárulást oisón és bárholnan kihozhatjuk az
őházából.
MOKRAY TESTVÉREK 150 SECOND STREET
PASSAIC, N. J. 413

KIHOZATAL EURÓPÁBÓL

ZÁRÓ HENRY BANKÁR
Ha rég nem látott családját, rokonait vagy ismerőseit ki akarja hozni Magyarországra bármely részéről, forduljon bálommal hozni. Mi nem nyilatkozhatunk iratunk, amnyel célt nem ér, hanem egyik főtisztviselőnket.
EURÓPÁBA KÜLDJÜK
aki kihozza magával az ön hozzájárulást és megvéri őket az uton mindenféle kellemetlenségtől.
PÉNZKÜLDÉS
Az általunk küldött pénzek törvényesen le-
bélyezett koronákban, minden hiány nél-
kül lesznek kifizetve őházi szeretteinek.
HAJÓJEGYEK
Záró C. Henry, bankár, az összes hajótárs-
ságok hivatalos képviselője. Minden vonalra
elad hajójegyet a társaságok eredeti árán.
UTLEVELEK
Záró C. Henry, bankár külön hivatalnokot
tart azon előbb, hogy honfitársainak segít-
sége nyújtsa az utolevek megszerzésénél.
E hivatalnok munkája ingyenes.
MINDEN LEVELET IGY ÖDMEZZEN:
ZÁRÓ C. HENRY, Bankár
39 Cooper Square, Cor. 6th St. New York

ZÁRÓ HENRY, Bankár

39 Cooper Square, Cor. 6th St. New York

nők és férflaki

E. F. Colhouer
erty Ave., Pittsburgh, Pa.
szegyet, ujt és régit — leg-
donday módszerrel készit.
minden könyveléssel és leg-
donday készitést van fel-
melyeket Európa és Amerika
specializált munkások
őbrásit, munkásság keres fel
nyújtása miatt. Jöjjon meg
személyesen vizsgálom meg
a lommal megmondott, gyögyít-
gy nem. Ne felejtse, honosi
minden képeket és a betegségek
szállítás megállapítására.
Létező d. e. 19-101 ó. u. 2-ig.

HOLNAP

igen érdekes leírást
fogunk közölni
WINDBER-RÖL,
az amerikai magyar
bányavárosról.
Már előrefeljük az
olvasók figyelmét ez
érdekes és fontos le-
írásra.

